

Vzdělávací materiál projektu Zlepšení podmínek výuky v ZŠ Sloup

Název vzdělávacího materiálu	Porozumění historickému textu - Dopis F. Palackého do Frankfurtu
Anotace	Pracovní listy slouží k zopakování základních údajů o českém národním obrození. Po té Dopisem Františka Palackého do Frankfurtu navazuje tématem revolučního roku 1848.
Autor	Mgr. Renata Kulíšková
Jazyk	Český jazyk
Očekávaný výstup	Žák si zopakuje České národní obrození a seznámí se s tematikou roku 1848 v českých zemích.
Třída	8.

Dopis Františka Palackého do Frankfurtu

1, Zopakujte si základní informace o českém národním obrození. Doplňte následující text. Můžete použít nápovědu nebo učebnici.

Nápověda: Mácha, Jungmann, expedice, vědců, Šafařík, divadla, Dobrovský, český jazyk, novin, 18., Dějiny národa českého, historii, Preslovými, Erben, slovanský, Gramatika jazyka českého, 19., Němcová, historiků, Palacký

1.období NO

Začíná koncem století. Zvyšuje se zájem o a českých zemí. Patří sem počátky českého, a historie. Mezi hlavní představitele náleží J., který napsal díloDále je to majitel nakladatelství ČeskáV.M.Kramerius.

2. období NO

1.polovinastoletí. Účastní se více literátů, a Patří sem J., který vytvořil pětidílný česko – německý slovník a s přírodovědci bratry vytvořil a nebo převzali z jiných jazyků mnoho nových slov. Češi sami sebe chápali jako součást rodiny národů. Z historiků jsou nejvýznamnější P.J. a F., který je autorem knihy..... Z literátů sem řadíme B., K.J. a K.H.

2, V roce 1848 vypukla v řadě evropských státech povstání. Jedním z nich byly i německé státy, které usilovaly o vytvoření jednotného státu. Na sněm do Frankfurtu byl pozván i František Palacký, aby zde jednal o možnostech připojení českých zemí k německému státu. Přečtěte si jeho odpověď a po té odpovězte na otázky za textem.

Účel Vašeho shromáždění jest na místo dosavadního svazku knížat postaviti svazek německého národu, národ německý uvést ve skutečnou jednotu, utužiti cit německé národnosti a tímto způsobem rozmnožiti moc a sílu říše Německé. Jakkoli ctím toto snažení i pocit, na kterémžto se zakládá, a právem proto, že je ctím, nemohu nikterak účastniti se v něm. Já nejsem Němec, aspoň se jím býti necítím - a za pouhého potakače, nemajícího ani mínění, ani vůle, nechtěli ste mne zajisté k sobě povolati. Přičemž musil bych ve Frankfurtě buď city své zapírati a se přetvařovati, anebo když by k tomu přišlo, hlasitě odporovati.

Sem Čech rodu slovanského i se vším tím nemnohým, co mám i co mohu, oddal sem se zcela i navždy ve službu svému národu. Tento národ malý sice jest, ale odjakživa zvláštní a sám o sobě stávající. Panovníci jeho účastnili se od věků ve svazku knížat německých, národ ale sebe sám nikdy k národu německému nepočítal, aniž také od jiných po všechna staletí kdy k němu byl počítán. Celé spojení Země české nejprve se svatou říší Německou a potom s Německým spolkem bylo odjakživa pouhé regale, o kterém český národ a čeští stavové sotva kdy chtěli věděti, aniž toho sobě všímali.

Druhá příčina, která mi brání porad vašich býti oučasten, jest, že podle všeho toho, co posud o záměrech i úmyslech Vašich veřejně se prohlásilo, nevyhnutelně chcete i budete k tomu,

abyste navždy zemdli, ba nemožným učinili Rakousko co říši samostatnou, říši, jejížto zachování celosti i upevnění jest a býti musí věcí velikou i důležitou netoliko národu mého, ale celé Evropy, ano lidskosti a vzdělanosti samé.

Pozvednu-li tedy zraku svého za hranice české, pudí mne přirozené i historické příčiny k tomu, abych neobracel jeho do Frankfurta, ale do Vídně a tam abych hledal ono ústředí, ježto se k tomu hodí i povoláno jest, aby ujistilo i hájilo národu mého pokoj, svobodu a právo.

Konečně ještě ze třetí příčiny zpěčovati se musím porad Vašich býti účasten: pokládám totiž všechny dosavadní projekty říši Německé dáti nové zřízení na základě vůle národní u vykonávání za nemožné a na dlouhé časy za nestálé, nechcete-li se odhodlati ku pravému lékařskému prostředku života a smrti - míním totiž svolání německé republiky - byť ona byla jen formou přechodní.

Konečně pak, abych zavřel obšírné, avšak jen běžně prohozené slovo své, musím přesvědčení své krátce v ten smysl vyjevit, že kdo žádá, aby Rakousy (spolu s nimi i Čechy) připojily se národně k říši Německé, požaduje od nich samovraždu, což nemá ničádného morálního ani politického smyslu. Naopak ale že žádost, aby se Německo připojilo k říši Rakouské, totiž aby k státu rakouskému pod výše dotčenými výminkami přistoupilo, má mnohem důvodnější smysl. Pakli však ani toto není po národním pocitu a smýšlení německém, nezbyvá nic, než aby obě mocnosti, říše Rakouská i Německá, vedle sebe rovnoprávně se ustrojily, svůj dosavadní zemský prospěch, aby třeba také zřídily mezi sebou jednotu celní. Ke všem prostředkům, které samostatnosti, celosti i vyvinování se moci říše Rakouské, zvláště k východu, nejsou nebezpeční, chci každého času rád podati pomocné ruky své.

Přijměte, pánové, výjev upřímné úcty i oddanosti mé.

V Praze dne 11. dubna 1848

(zkráceno)

Otázky:

- 1, Kdy byl dopis sepsán?
- 2, Odmítá či přijímá František Palacký účast na sněmu?
- 3, Jaké má důvody?

Řešení

Opakovací cvičení:

1.období NO

Začíná koncem 18. století. Zvyšuje se zájem o **český jazyk** a **historii** českých zemí. Patří sem počátky českého **divadla**, **novin** a historie. Mezi hlavní představitele náleží J. **Dobrovský**, který napsal dílo **Gramatika jazyka českého**. Dále je to majitel nakladatelství Česká **expedice** V.M.Kramerius.

2. období NO

1.polovina 19. století. Účastní se více literátů, **vědců** a **historiků**. Patří sem J. **Jungmann**, který vytvořil pětidílný česko – německý slovník a s přírodovědci bratry **Preslovými** vytvořil a nebo převzali z jiných jazyků mnoho nových slov. Češi sami sebe chápali jako součást rodiny **slovanských** národů. Z historiků jsou nejvýznamnější P.J. **Šafařík** a F. **Palacký**, který je autorem knihy **Dějiny národa českého**. Z literátů sem řadíme B. **Němcovou**, K.J. **Erbena** a K.H. **Máchu**.

Otázky:

1, Kdy byl dopis sepsán?

Dopis byl napsán 11.4.1848.

2, Odmítá či přijímá František Palacký účast na sněmu?

František Palacký odmítá účast na Frankfurtském sněmu, a tím i zapojení českých zemí do německého státu.

3, Jaké má důvody?

Důvodů je několik. Nepovažuje sám sebe za Němce. Čechy řadí mezi slovanské národy a ne germánské. Jelikož také žádají připojení Rakouska, obrali by tento stát o jakoukoli možnost samostatného vývoje, čímž by tak uzavřeli cestu i českým zemím. Vytvoření jednotné Německé říše považuje za možné jen v případě, že by se jednalo o republiku.

Zdroje:

Jan Vilímek. [cit.2011-04-10]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Jan_Vilimek_-_Frantisek_Palacky.jpg >

ČAPKA, FRANTIŠEK. *Dokumenty a materiály ke studiu národních dějin v letech 1848 – 1918*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1996. s. 10 – 14.